

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **D. P.**, zastoupený JUDr. Miroslavem Dongresem, advokátem, se sídlem Dolní náměstí 679/5, Jablonec nad Nisou, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2012, č. j. OD 477/12-3/67.1/12109/St, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 15. 10. 2012, č. j. 63 A 7/2012 - 49,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se právo na náhradu nákladů nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 6. 2012, č. j. OD 477/12-3/67.1/12109/St (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Liberec ze dne 3. 4. 2012, č. j. MML 127066/11/1288/OD/Hrz, jímž byl žalobce uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. e) bod 1, § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o přestupcích“), a podle ustanovení § 3 odst. 3 písm. a), § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „silniční zákon“), za což mu byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou ze dne 2. 7. 2012, v níž poukazoval na to, že správní orgány nezohlednily skutečnost, že žalobci nikdy nebylo známo odebrání jeho řidičského oprávnění od 17. 12. 2008, protože mu v této věci nebylo doručeno žádné rozhodnutí, ani oznámení o uložení záslky na poště. Žalobce tvrdil, že mu nebylo doručeno rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, ze dne 14. 11. 2008, č. j. P/1982/2008/OS1/Šry (dále jen „předchozí rozhodnutí“), kterým mu byla uložena pokuta ve výši 5000 Kč, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne právní moci tohoto rozhodnutí. Žalobce uváděl, že v předmětné době pracoval dlouhodobě mimo své bydliště, nemohl si proto záslku vyzvednout a nelze proto dle názoru žalobce dovodit fikci jejího doručení. Přestupek vyžaduje zavinění, přičemž ale žalobce v dané věci z důvodu nedoručení předchozího rozhodnutí nemohl vědět, že jednal protiprávně. Žalobce nezpochybňuje, že pokuta, která mu byla uložena předchozím rozhodnutím, byla uhrazena; tuto skutečnost ale považuje za nerozhodnou. Žalobce poukazoval na to, že kdyby o zákazu řízení věděl, ihned by si po jeho uplynutí požádal o navrácení řidičského oprávnění bez nutnosti jakéhokoli přezkušování. Žalobce rozlišoval mezi právní mocí rozhodnutí o uložení zákazu řízení a jeho vědomostí o tomto zákazu, přičemž tvrdil, že o zákazu nevěděl, tudíž nemohl být ani zodpovědný za přestupek. Žalobce z obálky, kterou bylo doručováno předchozí správní rozhodnutí obsahující zákaz řízení, dovozoval, že nemohlo dojít k fikci jejího doručení, neboť postrádal uvedení informace o tom, že byl poučen o důsledcích nepřevzetí záslky a že by obdržel prohlášení o uložení výzvy a poučení. Hodnocení důkazních prostředků žalovaným považoval žalobce za tendenční v jeho neprospěch. Ze samotného faktu, že s ním bylo zahájeno správní řízení, nemohl žalobce s ohledem na uznávanou míru opatrnosti dovozovat, že mu bylo doručeno rozhodnutí obsahující zákaz řízení, zvláště když konečné rozhodnutí může obsahovat různé výroky. V době, kdy bylo s žalobcem zahájeno předmětné řízení, nemohl žádat o prominutí zmeškání lhůty v předchozím správním řízení. Žalobce navíc poukazoval na to, že nikdy mu správními orgány nebyl řidičský průkaz fakticky odebrán, ani nebyl vyzván k jeho odevzdání. Na podporu své argumentace odkazoval na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího soudu ohledně doručování a vědomosti pachatele o vyslovení zákazu činnosti. V neposlední řadě se dovolával ustanovení § 22 odst. 4 přestupkového zákona, který byl k datu rozhodnutí žalovaného zrušen.

[3] Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 6. 8. 2012, v němž tvrdil, že se se žalobní argumentací dostatečně vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný nemohl přezkoumávat to, zda předchozí rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, jež nabylo právní moci 17. 12. 2008, mělo vady z hlediska jeho vykonatelnosti a právoplatnosti, přičemž poukázal na to, že lhůty k podání opravných prostředků proti tomuto rozhodnutí uběhly. V souladu s ustanovením § 94a odst. 1 silničního zákona pozbyl žalobce řidičského oprávnění dnem právní moci rozhodnutí o uložení zákazu řízení motorových vozidel. Tato sankce není vázána na výzvu správního orgánu k odevzdání řidičského průkazu, nýbrž byl to žalobce, kdo podle žalovaného měl konat a řidičský průkaz odevzdat. Ohledně aplikace ustanovení § 22 odst. 4 zákona o přestupcích žalovaný poukázal na to, že rozhodoval podle zákona účinného v době spáchání přestupku, přičemž pozdější předpis není pro žalobce příznivější, neboť rozpětí sankcí za uvedené přestupky je naprosto shodné.

[4] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 15. 10. 2012, č. j. 63 A 7/2012 - 49, kterým žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění uvedl, že pro posouzení předmětné věci shledal jako stěžejní to, že k odpovědnosti za přestupek vytýkaný žalobci postačuje zavinění z nedbalosti. Za kritérium nedbalosti ve formě vědomé či nevědomé soud označil otázku zachování potřebné míry opatrnosti pachatele při spojení objektivního a subjektivního hlediska při procesu předvídání vzniku poruchy či ohrožení zákonného zájmu. Subjektivní hledisko spatřil i v tom, že pachatel bez přiměřených důvodů spoléhá na to, že následek nenastane. Objektivní hledisko soud shledal v tom, že stejná míra opatrnosti je vyžadována od všech subjektů se stejnou měrou, ať se jedná o běžnou míru či vyšší míru opatrnosti vyžadovanou v některých profesích či činnostech. Krajský soud uzavřel, že nelze prokázat vědomost žalobce o obsahu předchozího rozhodnutí, i když zaplacení částky 6000 Kč (skládající se z pokuty ve výši 5000 Kč a z paušální náhrady nákladů správního řízení ve výši 1000 Kč, které byly žalobci uloženy předchozím rozhodnutím) podle soudu spíše nasvědčuje tomu, že žalobce o obsahu předchozího rozhodnutí věděl. Ohledně řízení bez řidičského oprávnění však krajský soud přesto dovodil žalobcovu nevědomou nedbalost. Krajský soud totiž dospěl k závěru, že žalobce jako řidič musí nést vyšší míru opatrnosti ohledně všech činností souvisejících s řízením motorového vozidla, tj. v posuzovaném případě to, zda disponuje platným řidičským oprávněním. Podle krajského soudu však žalobce musel mít v tomto směru značné pochybnosti. Ze správního spisu týkajícího se předchozího rozhodnutí krajský soud popsal průběh tohoto správního řízení a snahu žalobce oddálit projednání tohoto přestupku, přičemž žalobci mohlo být podle soudu zřejmé, že v jeho věci bylo rozhodnuto včetně uložení případného zákazu řízení, měl se proto o výsledek řízení zajímat. Z doručované obálky na její rubové straně krajský soud zjistil, že žalobci bylo na jeho adrese uloženo oznámení o uložení zásilky s poučením o následcích nevyzvednutí zásilky; tyto skutečnosti žalobce přitom dostatečným způsobem nezpochybnil. Žalobce proto o předchozím rozhodnutí mohl reálně vědět a měl se o jeho obsah zajímat. To, že nebyl vyzván k odevzdání řidičského oprávnění, nepovažoval krajský soud za podstatné. Soud pasivitu žalobce vyhodnotil jako snahu o prodlužování přestupkového řízení. Námitku zaplacení pokuty manželkou žalobce soud posoudil jako nevěrohodnou. Ačkoli tedy žalobce zvolil vyčkávací taktiku, opomněl ustanovení § 102 silničního zákona ohledně nutnosti rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění. K použitelné právní úpravě krajský soud uvedl, že pozdější předpis nebyl pro žalobce příznivější, tudíž správní orgány postupovaly správně. Ohledně sankce dospěl krajský soud k závěru, že byla uložena v souladu se zákonem, přičemž v posuzovaném případě vzhledem ke speciální recidivě by bylo na místě uložit i vyšší sankci.

II. Kasační stížnost

[5] Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 15. 10. 2012, č. j. 63 A 7/2012 - 49, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 19. 11. 2012 z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel vytýká soudu, že neuznal jeho argumentaci o tom, že mu předchozí rozhodnutí nebylo doručeno. Stěžovatel přiznává, že si je vědom toho, že v roce 2008 spáchal dopravní přestupek, který měl být projednán před Magistrátem města Hradec Králové, výsledek tohoto řízení však stěžovateli nebyl sdělen. V předmětné době nadto stěžovatel pracoval

dlouhodobě mimo své bydliště, nemohl si jakoukoli zásilku ani vyzvednout, tudíž nelze hovořit o doručení předchozího rozhodnutí fikcí. Stěžovatel s ohledem na konstrukci přestupku jako zaviněného jednání trvá na své námitce, že o uložení zákazu řízení motorových vozidel nevěděl, tudíž se nemohl vytykaného přestupku dopustit. Stěžovatel opakovaně poukazuje na obálku, jíž bylo doručováno předchozí rozhodnutí, na níž postrádá údaj o předání poučení o důsledcích nepřevzetí zásilky, tudíž nebyl o těchto věcech správně poučen. Ačkoli nebylo prokázáno doručení předchozího rozhodnutí, soud podle stěžovatele nesprávně dovodil nedbalostní naplnění skutkové stránky přestupku. Stěžovatel nesouhlasí se závěry soudu o tom, že mu podle obálky bylo uloženo oznámení o uložení zásilky včetně poučení, neboť tato skutečnost stěžovateli z ničeho nevyplývá. Stěžovatel vytýká soudu argumentaci ohledně úhrady pokuty, z níž je dovozována soudem vědomost stěžovatele o uložení sankce, neboť otázka úhrady složenky nebyla předmětem dokazování, přičemž na to, že složenku zaplatila manželka, upozorňoval již správní orgány. Soud nesprávně a bez jakéhokoli důkazu vyvodil, že stěžovatel v předmětném a předchozím správním řízení zvolil vyčkávací taktiku. Závěry soudu považuje stěžovatel za nepřezkoumatelné, protože jsou postaveny pouze na předpokladech bez jakýchkoli důkazů. Výklad, že ze samotného faktu zahájení správního řízení si musel být stěžovatel být vědom, že mu může být uložena sankce v podobě zákazu řízení motorových vozidel a že se měl o výsledek takového řízení aktivně zajímat, odporuje podle stěžovatele právním předpisům. Stěžovatel setrvává na odkazech na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího soudu, podle níž dospívá k názoru, že předchozí rozhodnutí mu nebylo účinně doručeno a že nemůže být shledán zodpovědný za přestupek ohledně řízení bez řidičského oprávnění.

[6] Stěžovatel navrhoval přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud o tomto návrhu rozhodl usnesením ze dne 19. 12. 2012, č. j. 6 As 75/2012 – 27, tak, že jej zamítl.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 21. 12. 2012, v níž uvedl, že totožné argumenty stěžovatel uvedl již dříve, přičemž se žalovaný s nimi vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ačkoli stěžovatel zpochybňuje doručení předchozího rozhodnutí, žalovaný poukazuje na to, že v předmětném řízení se nemůže údajnou nesprávností doručení předchozího rozhodnutí zabývat, neboť rozhodnutí je pravomocné a vykonatelné.

[8] K posouzení věci si Nejvyšší správní soud vyžádal spis Magistrátu města Hradce Králové vztahující se ke správnímu řízení, jež bylo ukončeno vydáním předchozího rozhodnutí. Součástí spisu je obálka, v níž bylo stěžovateli doručováno předchozí rozhodnutí. Na lici je provozovatelem poštovních služeb pouze vyplněn údaj, že zásilka byla připravena k vyzvednutí ode dne 19. 11. 2008. Na rubu zásilky je vyplněn údaj o zanechání oznámení adresátovi dne 19. 11. 2008, s uložení do 4. 12. 2008. Součástí zadní strany obálky není oddělitelná chlopeň, na níž jsou umístěny informace obsahující poučení adresáta o právních následcích spojených s doručováním předmětné písemnosti. Zásilka byla vrácena odesílateli dne 5. 12. 2008. Ze správního spisu je dále zřejmé, že na 1. 10. 2008 bylo magistrátem nařízeno jednání, které bylo pro omluvu stěžovatele zrušeno a následně nařízeno na 10. 11. 2008. Přibližně hodinu před nařízeným jednáním stěžovatel opět omluvil svou neúčast a požadoval odročení jednání z důvodu dlouhodobé zaneprázdněnosti. Správní orgán stěžovateli vyhověl a nařídil jednání na 14. 11. 2008, přičemž stěžovatel svou

účast mailovou korespondencí (z níž posílal předchozí žádosti o odročení jednání) potvrdil. Tohoto jednání se stěžovatel neúčastnil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci vzešlo (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a je přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a v rozsahu kasační stížnosti podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná; k tomuto závěru vedly Nejvyšší správní soud následující úvahy:

[11] Nejvyšší správní soud uvádí, že stížnostní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je dán, pokud soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis (normu), než který na věc dopadá, nebo pokud byl soudem sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci.

[12] Stížnostní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je naplněn, pokud skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru; skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Dále je tento důvod naplněn, pokud intenzita porušení řízení při zjišťování skutkové podstaty před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. V neposlední řadě bude kasační stížnost podle tohoto ustanovení úspěšná, pokud je správní rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, kterou je nutné posuzovat vždy ve vztahu ke konkrétnímu textu správního rozhodnutí.

[13] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[14] K otázce nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí z hlediska nesrozumitelnosti či nedostatku důvodů rozhodnutí se vyjádřil Nejvyšší správní soud, např. ve svém rozsudku ze dne 4. 12. 2003, sp. zn. 2 Ads 58/2003, takto: „*Za nesrozumitelné lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem,*

rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod. Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.“

[15] Nejvyšší správní soud konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvažil pro věc rozhodné skutečnosti, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené pak musí nalézt svůj odraz v odůvodnění rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak jej uvažil. Co do rozsahu přezkoumávání správního rozhodnutí (po věcné stránce) je pak správní soud, nestanoví-li zákon jinak (srov. ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. v návaznosti na ustanovení § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), vázán dispoziční zásadou. Ponechat stranou nelze okolnost, že odůvodnění rozhodnutí v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči němu ze strany účastníků řízení. Pokud by totiž soudní rozhodnutí vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nereflektovalo na žalobní námitky a na zásadní argumentaci, o níž se opírá, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost.

[16] Nejvyšší správní soud je toho názoru, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné z toho důvodu, že by bylo nesrozumitelné. V případě napadeného rozhodnutí se krajský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nejistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadené rozhodnutí přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotný stěžovatel jeho obsahu porozuměl, pouze s jeho obsahem nesouhlasí, což nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost.

[17] Napadené rozhodnutí dle názoru Nejvyššího správního soudu není ani nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť krajský soud uvedl, proč považuje napadené rozhodnutí za zákonné, přičemž se zabýval veškerou žalobní argumentací uplatněnou v souladu s ustanovením § 71 odst. 2 s. ř. s. To, že stěžovatel s argumentací soudu nesouhlasí, ještě neznamená, že je nepřezkoumatelná ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[18] Není proto naplněn stížnostní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[19] Podle ustanovení § 23 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění před 1. 7. 2009 (dále jen „správní řád“), platí, že adresát se vyzve vložением oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 15 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Po uplynutí 15 dnů se písemnost vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.

[20] Podle ustanovení § 23 odst. 5 správního řádu zároveň s oznámením podle odstavce 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu.

[21] Podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.

[22] V posuzované věci považuje Nejvyšší správní soud za účelné objasnit okolnosti doručení předchozího rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, ze dne 14. 11. 2008, č. j. P/1982/2008/OS1/Šry v prosinci 2008, zejm. otázku fikce jeho doručení v souladu s tehdejšími předpisy upravujícími doručování. Pokud se podle názoru Nejvyššího správního soudu vlivem své nedostatečné opatrnosti s tímto rozhodnutím stěžovatel nemohl fakticky seznámit a o jeho obsahu nevěděl, ačkoli by při zachování obecně uznávané míry opatrnosti měl, může právě tato skutečnost vést k závěru o nevědomé nedbalosti při spáchání předmětného přestupku – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2012, č. j. 1 As 22/2012 - 55.

[23] Ohledně doručování správního rozhodnutí a fikce doručení podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu dospěl Nejvyšší správní v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 26/2009 - 67, k právnímu závěru, že *„splnění podmínek pro uložení doručované písemnosti dle § 23 správního řádu z roku 2004, a tudíž i pro její doručení na základě fikce dle § 24 odst. 1 téhož zákona, pokud si ji adresát ve lhůtě 10 dnů od uložení nevyzvedne, prokazuje správní orgán obvykle tím, že založí do spisu vrácenou obálku s nevyzvednutou písemností, včetně předtištěné doručky, na níž je zaznamenáno a stvrzeno podpisem doručovatele, že byla tato zásilka určitého data uložena a že bylo v místě doručování zanecháno oznámení o tomto uložení a rovněž poučení o následcích nevyzvednutí zásilky. Pokud takový doklad chybí, je třeba splnění podmínek pro doručení písemnosti na základě fikce prokázat jiným způsobem, a není-li to možné, je nutno vycházet z toho, že k doručení písemnosti na základě fikce nedošlo.“*

[24] Těmto zákonným podmínkám Magistrát města Hradce Králové při doručování předchozího rozhodnutí podle názoru Nejvyššího správního soudu dostál. Obálka obsahující předchozí rozhodnutí byla zaslána na adresu stěžovatele, na které předchozí obálky zasílané v předmětném řízení přebíral, přičemž změnu adresy pro doručování správnímu orgánu v průběhu tohoto správního řízení neohlásil. Tato obálka obsahuje údaj o tom, že adresát nebyl zastižen, přičemž mu tato skutečnost byla oznámena dne 19. 11. 2008. Skutečnost, že tento údaj je obsažen na zadní straně obálky, nikoli na přední straně obálky, jak fakticky požaduje stěžovatel, je irelevantní. Podstatné je, že s písemností bylo provozovatelem poštovních služeb nakládáno v souladu se správním řádem a v souladu se zákonem č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů. Trvání na tom, aby údaj o oznámení o uložení byl uveden pouze na lící straně obálky, přičemž by se nepřihlíželo ke stejnému údaji totožného obsahu uvedenému na rubové straně obálky, by bylo ryzím formalismem.

[25] Nejvyšší správní soud dále poukazuje na to, že na zadní straně obálky chybí oddělitelná chlopeň, která na tomto typu obálek obsahuje poučení o právních následcích

spojených s doručováním předmětné písemnosti. Tato skutečnost podle Nejvyššího správního soudu potvrzuje údaje obsažené na rubu této obálky o tom, že adresátovi bylo její doručování oznámeno dne 19. 11. 2008 včetně toho poučení.

[26] Pokud stěžovatel byl v průběhu předchozího správního řízení nejprve aktivní a domáhal se odložení nařízeného jednání, aby pak následně zůstal zcela nečinný, neboť se na nařízené jednání bez jakékoli omluvy nedostavil, přičemž mu správní orgán předchozí rozhodnutí řádně doručil prostřednictvím fikce, a jestliže pokutu následně uhradil (byť dle pozdě uplatněného tvrzení tak učinila manželka stěžovatele), lze podle názoru Nejvyššího správního soudu akceptovat závěr krajského soudu o tom, že stěžovatel se snažil prodloužit předchozí přestupkové řízení a vyhýbat se uložení sankce. Jestliže si stěžovatel uspořádal domácí poměry tak, že písemnosti nepřebíral a případné poukázky a složenky „automaticky“ platila jeho manželka, lze u něj dovodit subjektivní kritérium nedbalosti ve vztahu k předmětnému přestupku, neboť stěžovatel měl a mohl vzhledem ke své vědomosti o probíhajícím předchozím správním řízení (v němž na počátku aktivně vystupoval) očekávat, že mu bude přestupkový orgán oznamovat výsledky tohoto přestupkového řízení, a měl se proto o ně zajímat. Pokud by Nejvyšší správní soud aproboval ten přístup, kdy obviněný ze spáchání přestupku se snaží oddálit provedení nařízeného jednání, na jednání se následně nedostaví, písemnost obsahující rozhodnutí nepřevzme, a případnou pokutu uhradí člen jeho domácnosti, přičemž obviněným je z tohoto dovozováno, že mu uložení sankce není známo, vedlo by to k naprosté nevymahatelnosti práva a neproveditelnosti přestupkového řízení.

[27] Předchozím rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným z přestupku podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o přestupcích, ve znění k 14. 11. 2008; o tom, že je se stěžovatelem vedeno řízení za tento přestupek, byl stěžovatel informován v oznámení a předvolání ze dne 11. 9. 2008, které mu bylo doručeno 30. 9. 2008. Za tento přestupek mohly být stěžovateli uloženy podle ustanovení § 22 odst. 7 citovaného předpisu tyto sankce - pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku. Podle ustanovení § 22 odst. 12 citovaného předpisu nelze od těchto sankcí upustit. V důsledku vedení předchozího správního řízení o přestupku proto musel stěžovatel vědět, že mu reálně hrozí uložení sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel; rovněž musel předpokládat, že mu kromě peněžité sankce bude rovněž automaticky uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. K posouzení těchto okolností nadto vyzývá i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 10. 2009, sp. zn. 8 Tdo 1178/2009, kterého se dovolává stěžovatel. Nejvyšší správní soud souhlasí se závěry krajského soudu ohledně vyšší míry potřebné opatrnosti v případě řidičů motorových vozidel, a to nejen v případě řidičů páchající opakovaně přestupky - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2012, č. j. 1 As 22/2012 - 55. Pokud stěžovateli bylo nepochybně známo, že je s ním vedeno řízení, které vysoce pravděpodobně vyústí v sankci zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, o jeho průběh a výsledek se po své neomluvené neúčasti na řádně nařízeném jednání (které bylo k jeho žádosti navíc opakovaně odročováno) nezajímal, nelze než uzavřít, že nedostál své povinnosti být dostatečně opatrný; je možné proto souhlasit s dovozením jeho nevědomé nedbalosti vztahující se k řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění.

[28] Nejvyšší správní soud připomíná právní závěry učiněné v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č. j. 5 As 44/2007 – 93, podle něhož „základním předpokladem efektivního správního řízení je vzájemná součinnost a spolupráce správních orgánů a účastníků řízení. Právě ve smyslu tohoto základního principu je nutno vidět a hodnotit konkrétní počínání účastníků řízení. Rovněž v tomto směru je nutno spatřovat praktické naplnění smluvního pojetí státu, představujícího konsensuální odraz přesvědčení občanů o nutnosti existence této instituce k ochraně základních práv a svobod. Ve svých důsledcích by se totiž tento základní vzorec právních vztahů jevil jako zcela neefektivní, pakliže by v praxi bylo připuštěno zneužívání procesních institutů k obcházení a k cíleným obstrukcím, v konečném výsledku znemožňujícím faktické působení práva. Zdržoval-li se účastník řízení na dané adrese od zahájení řízení, v jeho průběhu prokazatelně přebíral písemnosti správním orgánem mu tam doručované, přitom nic nenasvědčovalo tomu, že by hodlal místo pobytu změnit a ani jinou doruční adresu správnímu orgánu nesdělil, a teprve po vyzvednutí písemnosti, u níž již nastalo doručení fikcí, tvrdí, že v době doručování bylo místo jeho pobytu odlišné, nemůže taková námitka účinky doručení zvrátit.“

[29] Tvrzení stěžovatele o tom, že nemohlo dojít k fikci doručení předchozího rozhodnutí z důvodu nezdržování se stěžovatele v místě bydliště s ohledem na pracovní vytížení, považuje Nejvyšší správní soud za účelové. Jednak stěžovatel věrohodně nedoložil, kde se v inkriminované době skutečně nacházel, jednak předchozí písemnosti, jež mu byly doručovány v září a v říjnu 2008, na této adrese přebíral. Navíc stěžovatel ještě dne 27. 10. 2008 přebíral předvolání k jednání.

[30] Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[31] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (ustanovení § 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

IV. Náklady řízení

[32] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle obsahu spisu mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. dubna 2013

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu